

slike målinger reiser spørsmål om det samfunnsvitere kaller resultatenes *validitet*: Hva forteller slike kvantitative mål oss egentlig om det vi er interesserte i, *opplevd livskvalitet*? Hva betyr egentlig «4», og betyr «4» det samme for forskjellige respondenter? Hva forstår egentlig respondentene med «opplevd livskvalitet»

Men selv om det er større rom for tolkning og debatt, forsøker samfunnsvitenskapene og humaniora også å avdekke fakta: Har kriminaliteten i Bømlo steget eller sunket? Hvilke økonomiske systemer oppnår størst vekst? Er folk i Fauske lykkeligere enn folk i Sykkylven? Samfunnsvitenskapene identifiserer mekanismer, og de tester hypoteser om årsaksforhold: *Korrelasjonsanalyser* kan avsløre detaljerte sammenhenger, og for eksempel fortelle om økt bruk av sosiale medier er korrelert med mindre vold. Det er viktig å ikke blande korrelasjon og kausalitet – at det finnes en korrelasjon mellom sosiale medier og mindre vold, betyr ikke at det er noen årsakssammenheng – men dersom det *ikke* finnes noen korrelasjon, er en hypotetisk årsakssammenheng avkreftet.

Demarkasjonskriterium og falsifikasjonisme

Etter å ha arbeidet med dette kapitlet skal du kunne:

- diskutere skillet mellom vitenskap og pseudovitenskap og hvilken rolle falsifiserbarhet spiller i å trekke skillet;
- forklare motivasjonen for *falsifikasjonisme* og hvilket bilde av vitenskapelig fremskritt falsifikasjonismen gir oss;
- redegjøre for *Quine–Duhem*-problemet og hvilken utfordring det reiser for falsifikasjonistiske tilnærminger.

6.1 Å skille vitenskap fra pseudovitenskap

Vitenskapelige resultater nyter stor autoritet. Å henvise til vitenskapelig dokumentasjon er en fordel om du vil at andre skal akseptere påstandene dine, og spiller en viktig rolle i markedsføring av produkter og ideer. «**Pseudovitenskap**» refererer til teorier, metoder eller systemer som forsøkes legitimert ved å fremstå som